Løg-Þingis
Bookin,

Innehaldande þad, sem giørdiz og framm-foor fyrer Løg-þingis-Rettinum
Anno 1775.

Prentud ad Hrappsey,
i þvi nya konúngl. privilegerada bókþrykkerie 1775,
af Eyrike Gudmundssyne Hoff.

Num. I.

Anno 1775, þann 8da Júlii vid Øxará sette Hr. Løgmadurinn Biorn Marcús son eitt almennelegt løgþíng, og til løgþíngis rettarinns þennstu nefnde epterskrifada løgrettumenn nefnel.

Ur Arness þínge:

Gunnar Hogna son, Jón Brinjólfs son, Einar Haflida son, Gunnar Haflida son og Biarna Einars son.

Ur Kialarness þínge:

Þorkel Þórdar son, Odd Jóns son Hialtalín, Niels Jóns son Hialtalín, Þorkel Jóns son og uppá Halls Jóns sonar vegna løgrettumanninn Jón Þorleifs son.

Num. II.

Voru so málspartar upphrópader; og mætte þá fyrer løgþíngis rettinum Mr. Oddur Jóns son Hialtalín, og kvadz hafa eina løgþíngis stefnu vegna Þorkels Magnús sonar ad framvísa yfer herads dóme Sýsslumannsins Sr. Steindórs Finns sonar í einne sestu penínga sank móte Prestinum Síra Gísla Olafs syne. Enn so sem þeir stefndu partar eru ennú ecke til stadar, lætur retturinn

bjóda stefnuna fyrer ad taka, inntil þeir í næstkommande viku væntanlega innfinna sig fyrer rettinum.

Fleire málspartar framgáfu sig ecke; var því frá rettinum genged.

Num. III.

Þann 10da Júlii settiz Hr. Løgmadurinn Sveinn Sølvason í løgrettu, og yfirlýste sínum forsaullum ad mæta her fyrre ennnú í dag, sem eru vatnavexter og óvedur á fiallunum, sem hauuum hafe tauf giørt í næstliden 8 dægur. Var sídan eptersprut, hvørt nockrer málspartar úr nordur- og vestur-løgdæminu væru til stadar? Hvartil løgrettumenn svara: Ney, fyrer utan Sýsslumann Davíd Scheving. Var því frá rettinum genged.

Num. IV.

Þann 11ta Júlii var ennnú í løgrettu genged og málspartar upphrópader; enn eingenn innfann sig úr hvørugu løgdæminu; hvarfyrer eckert vard adhafst, nema upplesen nockur kaupbref.

Num. V.

Þann 12ta Júlii settiz Hr. Løgmadur Sveinn Sølvason í løgrettu; mætte so Sýsslumadurinn Sr. Steindór Finnsson og framlagde Hr. Stift-Befalingsmannsins Ordre af 11ta hujus til sín ad agera dúlsmáls sauk Þorunnar Biarna dóttur, og til Sýsslumanns Sr. Jóns Arnórssonar ad forsvara þá saumu. Upplesnar og uppáskrifadar not. Lit. A. Var so framlaugd løgþíngis-rettar-stefna í þessare sauk af 11ta hujus, under hende og signete Hr. Løgmannsins S. Sølvasonar; hvarmed stefniz Sýsslumadurinn Davíd Scheving og hanns 8 meddómsmenn ad forsvara gengenn dóm ad Vattarnese þann 7da Aprilis 1774. yfer delinqventinden Þorunne Biarna dóttur,

ur, sem og stefniz ad forsvara sína dúlsmáls-sauk og dóm ad lýda. Stefnan upplesen not. Lit. B. Vídara framlagde actor proces og dóm í saukinne geingenn ad Vattarnese þann 6ta og 7da Aprilis a. p. hvarmed Þórun Biarna dótter er fyrer begeinged duls-mál dæmd til ad missa lífid og med øxe hálshøggvaz, sem hann medfærer, upplesenn not. Lit. C. Actor uppástendur, ad herads dómurinn verde confirmeradur. Sama paastand giører heradsdómarinn. Defensor Sýsslumadurinn Jón Arnórs son innstiller til rettarins og uppástendur saka-persónunnar vegna, ad hún hvørke fyrre ne sídar hafe sinne barnsþickt leynt; hún hafe fenged temmelegann skada af bátsetníngunne, sem og so med henne er stadfest; þarfyrer hafe hún fullkomlega meint, ad fóstrid hafe med ser davdt vered; því alleina ei beded um hiálp til ad fæda eitt davdt fóstur; hennar fyrrverande sóknar-prestur hafe gefed henne serdeilis gódann vitnesburd; og því mætte dómurinn modereraz, edur saukin Hanns Mayst. allraunderdanugast refereraz. Delinqventinden af rettinum adspurd medkeñer allt hid sama, eingu undanteknu, sem í herads- processen og epter hennar medkenníngu er ádur innfært. Hvaruppá máls-partanner haufdu eckert vídare ad framfæra under endelegann dóm.

Num. VI.

Sama dag mætte Sýsslumadurinn David Schevíng, og frambavd sig ad svara til þeirrar sakar, sem hann er híngad stefndur og næstl. árs alþíngis-bók sub Num. 18. umgetur.

Num. VII.

Sama epter middag settiz í løgrettu Hr. Løgmadurinn Biørn Marcús son; mætte so fyrer rettinum løgrettumadurinn Mr. Oddur Jóns son Hialtalín, og framlagde, sem beskickadur actor uppá Þorkels Magnús sonar vegna, eina løgþíngis rettar-stefnu under Hr. Løgmannsins B. Marcús sonar hende og

 signete

signete af dato 26. Maji næstl. hvarmed stefniz Sýsslumadurinn í Arnes sýsslu Sr. Steindór Finns son til ad forsvara gengenn dóm ad Stóru-Sandvík þann 18. Maji sídstlidenn í þeirre so kaulludu festu-penínga-sauk fyrer jørdina Flóagabl mille Prestsins Sira Gísla Olafs sonar og bóndans Þorkels Magnús sonar; Presturinn Síra Gísle stefniz og ad framleggia þav document, sem hann var tilstefndur ad framleggia fyrer herads-rettinn ad Stóru-Sandvík næstl. 18. Maji, samt svara til sakarinnar, med vídara sem stefnan medfærer, upplesen not. Lit. A. Uppá stefnuna er skrifad, ad hún hafe løglega birt vered. Var sídan framlagdur proces og dómur í þessare sauk gengenn ad Stóru-Sandvík þann 18. Maji næstl. af Sýsslumanninum Sr. Steindóre Finns syne, hvarmed dæmlz, ad Presturinn Síra Gísle skule vera frý fyrer ad útleggia til Þorkels Magnús sonar nockra penínga so sem festu, enn Þorkell Magnús son skule betala til Prestsins Síra Gísla Olafs sonar í proces kostnad 3 rdr croner, med vídara sem processen medfærer, upplesenn not. Lit. B. Presturinn Síra Gísle er her nálægur; enn Sýsslumadur Steindór møter fyrer innlegg af dags dato, hvar inne hann uppástendur síns interlocutorii og dóms confirmation, samt ad Þorkell sem temerè litigans, fyrer utan mulct til Justitz-Cassen verde tildæmdur ad betala proces-kostnad med vídara. Uppleseð not. Lit. C. Mr. Oddur tilbýdur Prestinum Síra Gísla forlíkun med 6 rdr millelage, hvaruppá Presturinn svarar, ad hann til forlíkunar vilie gefa Þorkele í þad hædsta 2 rdr, sem Mr. Oddur vill ei láta ser lynda; og framlagde sídan eitt innlegg af 3ia hujus, hvar inne hann átelur Sýsslumannsins dómara adgiørder, og uppástendur satisfaction og proces kostnad, samt ad Þorkele verde epterláted ad afleggia sinn eid í herade uppá festu-penínganna upphæd og betalíng, med vídara sem innleggid medfærer, uppleseð not. Lit. D. Annad innlegg framlagde hann af 3ia hujus, sem er hanns paastand og irettesættelse móte Síra Gísla, sem þad vídar med ser ber, uppleseð not. Lit. E. Presturinn Síra Gísle Olafs son framlagde innlegg af dags dato, hvar inne hann refererar sig til síns ádur í herade giørda inneggs, uppástandande herads dómsins confirmation samt processens omkost-

kostnínger af Þorkele, uppleseð not. Lit. F. Prestarinn Sira Gisle fyrer rettinum tilspurdur, hvort hann hefde þessa jaurd til abýlis fenged fyrer nockra foreining með Þorkele Magnús syne edur fyrer nockra háyfervalldanna tilhlutan, þar eckert í herads processium þarum finniz. Hvaruppá hann svarade, ad hann epter Hr. Stift-Amtmannsins tilhlutan hefde jaurdina fenged epter sinne begiering; eñ eckert segiz hann nú þarum í haundum hafa, ecke helldur hafe hast fyrer herads rette. Vídara saugduz nálæger máls-partar ei hafa ad framfæra.

Num. VIII.

Þann 13da Júlii afsagde Hr. Logmadur B. Marcús son epterfylgiande dóm-slútning í sestu per inga-saukinne úr Arnes sýslu.

Grundvøllur og underbuningur þessara vafasaumu sakar syniz ad vera soleidis epter þeim fyrer herads- og þennann Løgþingis-rett framlaugdu documenter. Arid 1759. hefur bondinn Þorkell Magnus son fyrst keypt af brodur sínum Sira Niculause, sem þa bio a Floagable, fyrer 4 rdr specie ad segla sig lavsann fra saumu jaurdu, þa hann sidan hafde afhendt Sysslumanne sal. Brinjolfe peninga til Hr. Biskupsins i festu fyrer hana; hvar uppa Þorkell sidan ødladiz bygginar-bref epter sama Sysslumanns skrifum af dato 7da og 17da Martii 1759. hvarepter Þorkell sat kyrr a jaurdinne ouppatalad inntil 1772. i heil 13 ar, inn til Presturiñ Sira Gisle Olafsson skal hafa af Hr. Stift-Amtmanne fenged bevilling uppa þeirrar saumu jardar abud; enn hvornen edur med hverium conditioner þad er sked, hefur eckert framkomed edur bevisad vered, hvorke fyrer

fyrer herads- edur þessum lögþingis-rette; vel þykiz Hr. Biskupinn ecke muna, ad hann nockra festu fyrer Floagabl fra Þorkele medteked hafe, enn neitar þvi þo ecke ad aullu leite, helldur fortelur epter Gudmunde gamla brita, ad þesse jaurd hefde adur veniulega fest vered med 16 og 18 rdr, sem syner ad þetta er ein af þeim jaurdum, sem alltid med festu hefur bygd vered. Hvört sem nu Syslumadur sal. Brinjolfur hefur afhendt Hr. Biskupinum þa peninga sem Þorkell hafde hia haunum til festunnar ætlad, edur þeir ödruvis forlikaz hafa um jardarinnar byggingu kemur uppa eitt ut i tillite til Þorkels; hann hefur þo peningana utelated til þess ad niota jardarinnar abudar sina lifstid, þad er og sama i tillite til Prestsins Sira Gisla, þar haunum epter aullum billegheitum byriade ad restitúera Þorkele þad hann til jardarinnar kostad hafde, þegar hann sokte epter ad fa hana undan haunum. Fyrer þessum lögþingis-rette hefur nu procurator Þorkels Mr. Oddur Hialtalin tilboded Prestinum Sira Gisla Olafs syne forlikun i þessu male med 6 rdr millelage, hvöriu Presturinn neitad hefur, enn tilboded sig ad betala Þorkele 2 rdr i forlikunar nafne, sem Mr. Hialtalin ecke vill antaka. Ad aullu framanskrifudu a badar sidur yfervegudu, er avdsed ad Þorkell hefur enn nu meira kostad til ad fa jaurdina Floagabl, en svarar 6 rdr virde; jafnvel þott ecke ad aullu leite edur fullkomlega bevisad verde, ad Hr. Biskupinn hafe þa tilætludu

festu-

festu=peninga af Sysslumanninum sal. Brinjolfe medteked, hvøria peninga epter Sysslumannsins sal. egen tilstaaelse Þorkell þo i þvi tillite utlagt hefur, fyrer utan þa 4 rdr specie sem hann til broður sins Sira Nicolausar bevisanlega betalade. Þvi dæmiz og aliktaz fyrer rett, ad Presturinn Sira Gisle Olafs son skal skylldugur vera til ad betala til Þorkels Magnus sonar þa 6 rdr croner, sem hañs procurator Mr. Oddur Hialtalin hefur til forlikunar uppastaded, ad Presturinn til sins principals betala skyllde, an þess ad Þorkell þurfe ad afleggia þañ af haunum uppastadna uppfyllingar=eid i þessu male uppa þad, hvad marga peninga til Floagabls festu hann adur utlagt hafe; skulu þesser 6 rdr croner til Þorkels heimilis betalader vera i gilldum og godum avrum innan næstkomande Mikils-messu under adfaur og execution; hvarmed herads-domur Sysslumannsins Steindors i þessu male affagdur ad Storu Sandvik i Floa þann 18. Maji næstl. er hermed frafallenn og til sidu settur. Process umkostnadur i þessare vafa=sauk er upphafenn a allar sidur.

Num. IX.

Sama epter middag affagde Hr. Lögmadur Sveinn Sølva son epterfylgiande dómslútning i dúlsmáls-sauk Þorunnar Biarna dóttur.

Sysslumannsins i Bardastrandar syslu David Scheving og hanns meddoms manna domur geingenn ad Vattarnese þann 7da Aprilis 1774. yfer de-

 lin-

linqventinden Þorunne Biarna dottur, hvør um sumarid 1773. hefur i dulsmale barn aled, so sem bæde med vottum og hennar egen fyrer herads og løgþingis-rettinum fryvilinglegre medkenning er bevisad og openbert orded, og hvarfyrer hun i herade hefur dæmd vered til ad missa lifid og med øxe halshøggvaz, sem løggrundadur, her vid stadfestur, og skal standa vid sina fulla magt; þo ad þesse sauk allraunderdanugast innstilliz under Hans Kongl. Majsts allranaduguſtu resolution fyrrenn heruti skedur nockur execution.

Num. X.

Sama epter middag mætte i løgþingis-rettinum Sysslumadurinn i Vadla syslu Jón Jacobsson og óskade ad þær 2 saker, sem hann híngad være fyrer stefndur, yrde fyrerteknar. Hid sama giørde og Sysslumadurinn i Bardastrandar sýslu, ad hann begerde, ad sú i fyrra her til þessa løgþingis uppsetta sauk um jardar saulu Steinunnar Benedix dóttur til Vice-Løgmannsins Jóns Olafssonar yrde fyrertekeu; og þar þeirra contrapartar hafa ennú ei þann 13da Júlii mætt i løgþingis rettinum, so begiera Sysslumenninner, ad þeir verde álitner ad hafa tapad sinne sókn, enn ser ad betala tilstreckelega satisfaction, þar Sysslumenninner besværa sig yfer soddán óþolanlegu uppehallde. Heruppá lofar Hr. Løgmadur Sølvason ad gefa sitt svar á morgun.

Num. XI.

Þann 14da Júlii for middag settiz Hr. Løgmadur Sveinn Sølvason i løgþingis-rettinn; mætte so Sysslumadur Jón Arnórsson og framlagde Hr. Stift-Befalingsmanusins Ordre ad útfæra og agera her 2 saker i fiærveru

Sys-

Sýsſlumanns Magnúſar Ketils ſonar dat. 13. hujus, uppleſnar not. Lit. A. Hr. Vice-løgmadur Jón Olafs ſon begierer ad Sýsſlumanns Ketels ſonar authoriſation til ad útfæra her fyrer rette Saltardalstúngu jardar ſauln mál Þorſteins Gudmunds-ſonar haunum á móte, hvør authoriſation þarepter var uppleſen under Hr. Stiſt-Befalingsmanns THODALS nafne af dato 16. Martii 1774, og not. Lit. B. Var ſo af Sýsſlumanne Jóne Arnórs ſyne produceret forelæggelſe í ſaukinne af dato 16da Júlii 1774. ſem ſkriſad var uppá løgþíngis ſteſnuna, er í løgþíngis-rettinn var næſtl. ár framlaugd, ſem ſez af þeſſ árs løgþíngis bókar Num. 18. uppleſed og not. med ſaumu Littera og ſteſnan. Var ſídan uppleſed Beneficium Paupertatis fyrer Þorſtein Gudmunds ſon til þeſſarar ſakar útfærſlu mót Vice-løgmanne Jóne Olafs ſyne dat. Chriſtiansborg 16. Decembr. 1774. og not. Lit. C. Hr. Vice-løgmadurinn Olafs ſon áſamt med Sýsſlumanninum Davíd Skeſing haſa ad proponera fyrer løgþíngis-rettinum þad Steinun Benedix dótter, epter þad herads dómur ſell í málinu, haſe declarerad ſon ſinn Þorſtein Gudmunds ſon med einu giørníngsbreſe af dato 13da Maji 1774. fráſkilenn aullum erfda rette á hennar femunum, hvørt inſtrument næſtl. árs løgþíngis-bók under Num. 30. med ſer bere, og þeir meina løggrundad ſe, og uppáſtanda alt ſo, ad Þorſteinn Gudmunds ſon kunne ei anſiáz fyrer Actorem competentem í fyrerhaſande ſauk, inntil endelega ſe uppákenndt fyrer tilhlýdelegu foro, hvørt módrin haſe haſt óløgmæta orſauk til fyrrtieds giørníngs edur ecke, óſkande heruppá interlocutorium. Heruppá repliqverar Sýsſlumadurinn Jón Arnórs ſon vegna høſud-adila ſakarinnar, ad Hr. Vice-løgmanne Olafs ſyne og Sýsſlumanne D. Skeſing mætte tilhalldaz nú ſtrax í rettinn ad framleggia þad original-ſkial, ſem þeir nú vænſt haſa, og ad eckert verde reflecterad uppá ó-vidimerad extract af ſama; inſtrumented í ſiálſu ſer, ef exiſterar, ſe ad vonum ſyrſt giørt, epter ad dómur er ſallenn í ſaukinne, einaſta í þeirre veru ad þena þarmed Hr. Vice-løgmanninum; þad ſe og hvørge uppáſtaded, ad þett-

ad instrument se giørt ad hennar løgveriara ráde, hvørs hún þó hafe alltíd med þurft og þurfe ennú. Þesse exception, ef þurft hefde, skyllde í fyrra hafa framkomed, ennú kemur hún offeinnt.

Num. XII.

Þann 15da Júlii var af Hr. Løgmanne S. Sølva syne affagt epterfylgiande interlocutorium í næst undangangande sauk.

So sem þad uppástand er af Vice-løgmanninum Jóne Olafs syne og Sysslumanninum David Skesing her fyrer løgþingis-rettinn framfært, ad Þorsteinn Gudmunds son af sinne módur Steinunne Benedix dóttur vid eitt giørníngs-bref af 13da Maji 1774. se arflaus declareradur og kunne því ecke ad gylda fyrer rettann og løglegann sóknar adila í þessu mále; so dæmiz og hermed, ad Þorsteinns Gudmunds sonar tiltal uppá saulu módur hanns á jaurdinne Galtardalstúngu hlítur ad bída og útsetiaz þángadtil med løgum verdur afgiørt um hanns erfda rettigheit epter sína módur.

Num. XIII.

Sama dag mætte Sýsslumadurinn Jón Jacobs son fyrer løgþíngis-rettinum, og refererar sig til ádurgiørds paastands um sakanna fyrerteckníng úr Vødlu sýsslu; hvaruppá Hr. Løgmadur Sølva son proponerade, ad saukin mætte býda til næstkomande mánudags, sem af Sýsslumanninum Jacobs syne er tilstaded med reservation, ad hanns rettigheit til sakfóknarauna seu haunum forbeholden.

Num. XIV.

Sama dag mætte Sýsslumadurinn David Skesing og framlagde løgþíngis-rettar-stefnu med uppáskrifad opsættelse af 18. Júlii næstl. ár; hvarmed Sýs-

Sýsslumadur Halldór Jacobs son var inustefndur fyrer rettar forsómun í sauk tveggia ecka, so sem sú stefna vídar medfærer upplesen not. Lit. A. Sammuleidis framlagde Sýsslumadurinn þíngs-vitne teked í þessare sauk af 11ta Maji 1774. ad Broddanese í Stranda sýsslu, upplesed not. Lit. B. Þvínæst framlagde hann innlegg af 25. Júnii næstl. under nafne Sýsslumannsins Magnúsar Ketils sonar; hvarinne hann demonstrerar sakarinnar ásigkomulag, og uppástendur, ad Sýsslumadur Halldór dæmiz epter N. L. 1. B. 5. Cap. 9. Art. samt begierer fullkomna satisfaction og máls-kostnad, med vídara sem innlegged medfærer, upplesed not. Lit. C. Ennú framlagde Sýsslumadur Skeking kostnadar-reikníng uppá 53 rdr 2 mk. croner í þessare sauk under nafne Sýsslumanns Magnúsar Ketils sonar, upplesenn not. Lit. D. Sýsslumadur Halldór mæter nú ecke í rettinum, enn kom til løgþíngisins fyrst í morgun.

Num. XV.

Sama epter middag var fylgiande forordníng og placat ad forlage Hr. Stifts Amtmannsins í løgþíngis rettinum allraunderdánugast upplesed.

1.)

Vi Christian den Syvende &c. &c.

Giøre alle vitterligt: at, da det er befunden, hvorleedes saavel Umyndiges som andre publiqve Midler, der ere henlagte til milde Stiftelser, ofte tabes eller løbe Fare ved det, at Over-Formynderne og de, som saadanne Midler administrere, eller

 og

og dermed have Inspection eller Direction derover, fide tage samme til sig og indesidde dermed; saa, paa det saavel de Umyndiges, som andre publiqve Midler, saa meget som muligt, kan vorde betryggede, have Vi allernaadigst funden for got, at byde og befale, ligesom Vi og hermed byde og befale, at det skal være alle i Almindelighed, saavel Over-Formyndere og Øvrigheds Personer som alle andre, der i Følge det dem anfortroede Embede enten administrere Umyndiges eller andre milde Stiftelser tilhorende publiqve Midler, eller og have Inspection dermed eller Direction derover, aldeeles formeent, at til sig tage og indesidde med slige Midler, under hvad Paaskud det og maatte være, og i hvor tilstrækkeligt Pant eller anden Sikkerhed de end derfor kunde give; da de, som allerede forhen maatte have til sig taget saadanne Penge, og sidde inde dermed, skal være forbundne, under deres Bestillingers Fortabelse og anden vilkaarlig Straf, inden et Aars Forløb fra denne Forordnings Publications Dato, at udbetale samme, og derfor at giøre vedbørlig Rigtighed, paa det slige Penge andensteds imod sikkert Pant kunde vorde udsatte [med mindre det maatte være saadanne legata, som, i Følge af deres Stiftelse, stedse bor staae og være prioriterede i et eller andet Jordegods]. Men paa det saadant ikke skal give Anleedning til, at Børne-Midler blive staaende frugtesløse til Tab og Skade for

de

de Umyndige; saa ville Vi allernaadigst tillade, for saavidt angaaer de Umyndiges Midler, hvilke de af Os beskikkede Øvrigheds Personer eller andre Vore Betientere paa Embedets Vegne administrere, eller staae til Ansvar for, at Vedkommende, naar de ikke paa anden Maade kunde faae slige Penge udsatte i got og sikkert Pant, og Capitalen beløber sig til 100 Rdr. eller derover, maae indlevere dem i en af Vore Casser, hvortil Vi nu for Haanden have bestemt Vores Extra-Skatte Casse, saa længe den vedvaret, hvor de da skal blive modtagne, og sædvanlig Rente 4 pro Cento deraf svaret, hvorved Vedkommende sig have saaledes at forholde, at de først melde til Vores Ober-Skatte-Direction, hvad Capital de have at indlevere, og til hvad Tiid samme kand blive leveret, da Ober-Skatte-Directionen derpaa anviser samme til Indtægt i Zahl-Cassen. Naar de da med Zahl-Casserens Qvittering gotgiøre, at Pengene ere betalte, udgiver Ober-Skatte-Directionen, paa Vores Vegne, Obligation derfor, som lyder paa sædvanlig Rente fra den Tiid af, at Pengene ere leverede, og at Capitalen igien skal blive udbetalt efter lovlig Opsigelse, naar de Umyndige, efterat de ere komne til deres myndige Aar, det maatte forlange, eller den af andre Aarsager maatte behøves. For at blive forvisset om, at alt dette foregaaende bestandig og nøye maae blive efterlevet, bør alle Vore Betiente

te og Øvrigheds Personer, som administrere Umyndiges Midler, saavel som og alle andre, der have Indseende eller Direction over de til milde Stiftelser henhørende publiqve Midler eller andre legata, aarlig ved hvert Aars Udgang til Vores Danske Cancellie indsende en Fortegnelse paa slige Capitaler, samt paa de Stæder, hvor de ere bestaaende, og i hvilke Panter de ere udsatte.

Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Forordning, under Vort Cancellie-Segl, tilskikket vorder, at de den paa behørige Stæder til alles Efterretning strax lader læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Fredensborg den 31te Augusti 1774.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

2.)

Vi Christian den Syvende &c. &c.

Giøre vitterligt, at Vi af gientagne Indberetninger have fornummet, hvorledes den alleene til beqvemmelighed i Detail-Handel og Udsalg samt til Lettelse i den større Courant-Mynts Omvexling bestemte Scheidemynt, egentlig de i Aaret 1761. udprægede Toskillinger, siden en kort Tiid saa hyppigen forekomme i alle Udtællinger, at endog Fremmede have yttret en Frygt, at samme nogensteds hemmeligen kunde være blevne efterslaget, og da Vi stedse med Landsfaderlig Omsorg have ladet Os være angelegen alt det som kand befordre og underholde Sikkerhed og Tillid i Handel og Omsetning mellom Vore kiere og troe Undersaatter saavel Indbyrdes under sig som med Naboer og Fremmede, hvorhen og især Mynternes Gehalt bor regnes; saa have Vi taget ovenmeldte Omstændighed i des nøyere allernaadigst Overveyende, og derefter funden fornøden og nyttigt, at sette denne Mynt i et bestemtere Forhold med de andre Mynt-Sorter. Af disse og fleere vigtige Aarsager have Vi allernaadigst funden for godt, at anordne og befale, ligesom Vi hermed anordne og befale, at fra denne Placats Publications Dato alle Toskillings-Stykker under Præg af 1761. i samtlige Vore Riger og Lande ikke anderledes skal beregnes, udgives eller mod-

 tages

tages, end at 6 Stykker af samme, som udgiorde Tolvskilling, herefter ikkun validere for 4 Stykker eller Otteskilling, saa og trende Stykker eller 6 Skilling for 2 Stykker eller 4 Skilling. Paa saadan Maade, og ikke anderleedes beregnet, skal disse Toskillinger indtil videre uden Modsigelse saavel i Vore Casser og Oppebørsler som ellers i Handel og Vandel blive modtaget, omsatte og forvexlede. Dog ville Vi, til at forekomme den Vanskellighed ved Udtællinger i denne Mynt, som saadan Regning kunde medføre, allernaadigst lade disse Toskillinger succesivè, som de i Vore Casser indkomme, tilbageholde og i deres Stæd forsyne Publicum med forholdsmeßsig Mynt af dette Slags.

Ligeleedes skal de i Aarene 1745, 1751, 1755 og 1762 i Kaabber udmyntede ½ Skillinger aldeeles ikke gielde længer i Publico end til denne Placat vorder publiceret; hvorefter de alleene i Vore Casser udi Skatter og Contributioner 4 Uger efter Publications Dato af denne Placat blive modtagne, eller og, naar forlanges, omvexlede for deres fulde udvortes Værdie, men efter denne Tids Forlob skal samme ikkun ansees for gammelt Kaaber, og ikke i Vore Casser længere antages. Hvorefter alle og enhver Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Thi

Thi byde og befale Vi hermed Vore Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Bisкopper, Amtmænd, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemestere og Raad, Fogder og alle andre, som denne Vores Placat, under Vores Finance-Collegii-Segl, tilskikket vorder, at de den paa behørige Stæder til alles Efterretning strax lade læse og forkynde. Givet paa Vort Slot Christiansborg, udi Vores Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn den 1ste Maji 1775.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl

CHRISTIAN R.

Vidara let Hr. Stift-Amtmodurinn upplesa.

1.)

Kongl. allernaadigst Rescript, at Delinqvent-Sager maae ligesaa vel for Over-Retten som for Laugtings-Retten med Aftens-Varsel indstævnes.

Vi give Dig hermed tilkiende, at Vi efter Dit i saadan Henseende giorte allerunderdanigste Forslag allernaadigst ville have

anordnet, at Delinqvent-Sager maae ligesaavel til Over-Retten paa Vort Land Island, som til Laugtings-Retten med Aftens-Varsel indstævnes; Derefter Du Dig allerunderdanigst haver at rette, og Vedkommende sligt til Efterretning at tilkiendegive. Befalendes Dig Gud. Skrevet paa Vort Slot Christiansborg udi Vor Kongl. Residentz-Stad Kiøbenhavn den 18de Decembr. 1774.

2.)

Kongl. allernaadigst Rescript, indsendt til allerunderdanigst Bekientgiørelse; hvorved Rescriptet af 15de Octobr. 1762. angaaende, at de Delinqventer, som tilforn bleve dømte til Fæstnings-Arbeide i Kiøbenhavn, derefter skulle dømmes til Arbeide i det Islandske Tugthus, saaleedes allernaadigst er bleven forandret:

Vi give Dig hermed tilkiende, at Vi efter Dit giorte Forslag samt Vores Vestindisk-Guineiske Rente- og General-Told-Kammers derover givne Betænkning allernaadigst have fundet for godt, til en passende Straf for Misgiærninger, og i Anledning af Forordningen af 27de Aprilis 1771. om Straf for grove Tyvs Delinqventer, at anordne og befale, at saadanne Forbrydere af Mandkiønnet, som fremfor andre maatte agtes farlige for Publicum, og som skulde dømmes til at arbeide i Jærn deres Livstiid, skal dømmes til Fæstnings-Arbeide i Kiøbenhavn i Stæden for det Islandske Tugthus; men andre

derimod,

derimod, som ikke kunde agtes at være saa farlige, og hvis Straf kun ansettes paa en vis Tiid, skal herefter som hidindtil dømmes til Tugthuset paa Island. Derefter Du Dig allerunderdanigst haver at rette, og Vedkommende sligt til Efterretning at tilkiendegive. Befalendes Dig Gud. Skrevet paa Vort Slot Christiansborg udi Vor Kongl. Residentz-Stad Kiøbenhavn den 9de Martii 1775.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

3.)

Kongl. allernaadigst Resolution dat. 20de Martii 1775.

I Henseende til de af General-Told-Kammeret anførte Omstændigheder tillade Vi allernaadigst, at Extra-Skatten i Island herefter aldeeles maae ophøre og eftergive de paadragne Restancer; Rang- og pro Cento-Skattens Svarelse have sit Forblivende.

Hvilken allerhøyſtbemældte Reſolution er Mig ved Skrivelſe fra det Kongl. Veſtindiſk- Guineiſke Rente- og General-Told-Kammer til almindelig Bekiendtgiørelſe meddeelt.

L. A. Thodal.

4.)

Foruden at det Kongel. Rente- og General- Told-Kammer haver tillagdt ſamtlige Syſſelmænd her i Landet Ordres dat. 25de Martii indeværende Aar om Handels Reſtancernes Examination herefter aarlig paa Mandtalstingene, finder høybemældte Kammer fornøden, at denne Foranſtaltning tillige i Altings-bogen bliver almindelig bekiendtgiort, neml. Enhver Syſſelmand lader ſig herefter aarlig af Handelen tilſtille Liſte paa alle de Reſtancer, ſom Indbyggerne i hans Syſſel ſtaae i til Handelen. Til hvilken Ende den Kongel. Handels-Direction og har tillagdt Kiøbmændene Ordres at indlevere til vedkommende Syſſelmænd ſaadanne Reſtance-Liſter, de Farende om Høſten, naar Handelen er ſluttet og derimod de Efterliggende ſaa betids paa Aaret, at Liſten kand være indløben til Syſſelmanden inden Mandtallstingene begyndes. Diſſe Reſtance-Liſter oplæſer Syſſelmanden efter fornøden Indvarſling derom til Almuen offentlig paa hvert Aars Mandtalstinge, og tillige med alle derved fornødne og forefaldende Omſtændigheder nøyagtigen examinerer, ſamt over ſaadan Examination udſtæder en Forretning under Hans og Tingmændenes Underſkrift og Forſeigling i Tingsvidne Form. Hvilken Forretning, ſaa ſnart mueligt, efter Tingenes Slutning afleveres til vedkommende Handelsſtæd i Landet; da han derfor kand vente at nyde Skriver-

og

og Forseiglings-Penge efter N. L. 1 B. 23. Cap. 5te og 10de Art. I øvrigt haver han denne ham saaleedes aarlig meddeelte og af ham examinerede Restance-Liste vedbørlig i Agt, til at giøre Udlæg derefter udi de efter Haanden forefaldende Sterboer, hvor nogen saadan Restance befindes at indestaae. Og saa, som det er de efterliggende Kiøbmænd paalagdt af Directionen, enten i egen Person eller ved Fuldmægtig, at være tilstæde ved Examinationen, saa maatte dem af Sysselmændene gives Underretning om de til Mandtalstingenes Holdelse berammede Tægtedage. Øxeraae Landsting den 14de Julii 1775.

L. A. Thodal.

5.)

Da det Kongel. Rente- og General-Told-Kammer er kommen under Veir med, at den her mod Octröien i Svang gaaende utilladelige Handel for en stoer Deel udøves mellom Indbyggerne og dem, som farer med de for Handelen selv til Landet befragtede Skibe, saa bliver efter høybemældte Kammers Foranstaltning hermed alle og enhver af Indbyggerne alvorligen forbudet, at roe eller fare om Bord paa Skibene saa vel egne som fremmede Nationers, eller med nogen derpaa at drive nogenslags Handel, men alleene med Kiøb og Sall at søge de rette Handelsstæder; og bliver til Vitterlighed ydermeere bekiendtgiort, at de Vahrer, som i saa Maade kunde antreffes, og i Følge Octröien ansees utilladelige at handle med, vil den Kongel. Handel overlade Halvdeelen til Opdageren og Halvedeelen til det Districts Fattige, hvor de antreffes; og paa det denne Foranstaltning kunde, det bedste mueligt er, vorde efterlevet, have

ved-

vedkommende Sysselmænd, i hvis Sysseler Handelsstæderne ligge, at bestille en eller fleere oprigtige Mænd, som boer nærmest ved Havnene, at have Øye og Agt paa dem af Indbyggerne, som maatte roe om Bord paa Skibene, saavel som og paa dem af de Farende, som de kunde mærke vilde befatte sig med at sælle og kiøbe med Indbyggerne, og derom advare Kiøbmanden.

Øxeraae Landsting den 14de Julii 1775.

L. A. Thodal.

Num. XVI.

Þann 17da Júlii settiz Hr. Løgmadurinn Sveinn Sølvason í løgþingisrettinn og upplas fylgiande interlocutorium í sauk Olafs og Indrida Helgasona mót Sýsslumanninum Jóne Jacobssyne.

Efterþví eingenn hefur mætt her í løgþingis rettinum, uppá þeirra brædra Olafs og Indrida Helga sona vegna, hvørier Sysslumanninum Jóne Jacobssyne hafa híngad innstefnt, og eingann helldur er þar til ad forma, utann ef vera kynne fyrer anselegann betalíng, hvørs ecke er ad vænta hiá nefndum brædrum, sem veigrad hafa ad betala minne hlute heima í herade; er því þeirra saker ad álita sem fráfallnar og tapadar, og skal hvør þeirra Olafur og Indride fyrer sig betala Sysslumanninum Jóne Jacobssyne 1 rdr. croner edr 30 al. á landsvísu under adfør og execution innann næstkominande veturnátta.

Num. XVII.

Sama dag mætte Sýsslumadurinn Halldór Jacobsson og svarade til þess máls, sem haunum var vidkomande og her fyrer rettinum var fyrerteked næstl. 15. hujus og begiærer, ad fylgiande exception verde her innfærd, nefnel. ad Sýsslumadur Skefing producere fullmagt frá Sýsslumanne Magnúse

Ketils syne edur Ordre frá Hr. Stift-Amtmanne ad agera í þessare sauk, og uppástendur ad Sýsslumadur Ketilsson betale til sín og Justitz-Cassen; hvaruppá hann framlagde innlegg af dags dato sama innehalds, med vídara sem þad medfærer, uppleseð not. Lit. E.

Sýsslumadur D. Skesing repliqverar heruppá, ad, so sem innleggid einasta innehallde útflugter og schicaner, so sie þad ei svara verdugt; enn forbeheldur Sýsslumanninum Ketils syne þad sama uppá ad tala, begerer so endelegann dóm í saukinne.

Num. XVIII.

Sama epter middag settiz Hr. Løgmadur B. Marcússon í løgrettu; mætte so Sýsslumadur Steindór Finnsson epter Ordre Hr. Stiftamtmañs sins af 15. hujus til ad agera þiófnadar sauk Jóns Steingríms sonar, upplesnar not. Lit. A. Epter saumu Ordres mæter Sýsslumadur Lýdur Gudmundsson, sem defensor í nefndre sauk. Framlagde so actor eina løgþings-rettar-stefnu af 15. hujus; hvarinne stefniz Sýsslumadur Jón Jónsson og hanns 8 meddómsmenn ad forsvara gengenn dóm á Hollts þingstad þann 10. Júnii næstl. yfer þiófnum Jóne Steingríms syne, sem og so stefniz ad forsvara sina þiófnadar sauk og lýda endelegann dóm. Upplesen not. Lit. B. Vídara framlagde actor herads proces og dóm í þessare sauk af 10da Júnii næstl. í hvørs slútníngu delinqventen Jón Steingríms son er dæmdur fyrer sinn frameñ þiófnad í annad sinn ad kag-strýkiaz og erfida í járnum sina lífstíd í því Íslendska Tugthúse, med vídara sem nefndur dómur medfærer, uppleseñ not. Lit. C. Actor uppástendur, ad delinqventen verde dæmdur efter forordningunne af 9da Martii 1775. til Fæstnings-Arbeide i Kiøbenhavn; enn Sýsslumadur Jón, ad sinn dómur verde confirmeradur. Defensor uppástendur, ad Jón Steingríms son ege einasta ad dæmaz í Tugthúsid um nockra tíd, þar hann se bæde úngur og heimskur og stande til lagsæríngar, enn ei skadlegur fyrer publicum.

 Delin-

Delinqventen fyrer rettinum examineradur játar þad allt satt ad vera, sem í herads processen er um hann innfært. Uppá defensoris paastand repliquerar actor, ad delinqventen Jón se meir enn nógu gamall, þar hann hafe nú tvo um tvítugt, til þess ad hann epter laganna fyrermælum ege ad straffaz, og epter= því um hann se vitnad, ad hanns heila líf hafe vered ein ósundursliten kedia af ótugt og þiófnade, so stande hann ei til annarar lagfæríngar enn þeirrar, ad haunum verde beteken aull mögulegheit til framvegis ad stela, sem best skedur vid þad, ad hann tildæmiz ad erfida í járnum í Kaupenhafnar fæstíngu sína lífstíd, hvad delinqventen því framar hefur forþenad, sem hann á náttar= þele hefur brotiz inní hús til ad stela. Vídara saugduz málspartannir ei hafa ad framfæra under endelegann dóm, sem af Hr Lögmanninum B. Mar= cús syne var þann 17da Júlii 1775. affagdur soleidis:

Delínqventen Jon Steíngrims son, sem yfer= bevísadur er ad hus=brote og þiofnade optar enn einusinne, sídan ad hann þann 29da Novembr. 1774. er dæmdur fyrer margfalldann sina þiofnad til hud= lats ressingar, skal sosem fyrer sina=þiofnad i annad sinn kagstrykiaz og erfida i Kaupenhafnar Schla= verie sina lifstid epter innehallde þess allranaduga= sta rescripts af 9da Martii 1775. J hverium sídara poste, ad sa herads domur, sem Sysslumad= urinn Jon Jons son med hanns 8 meddomsmann= um þann næstl. 10. Junii a Hollte under Eyafiaull= um yfer sama delinqvent i þessu male affagt hefur, er af þessum løgþingis rette forandradur, enn hin= um fyrra i tillite til refsingarinnar aldeilis stadfest= ur; byriar því Sysslumanninum Jone ad sia þenn= ann delinqvent med skipunum i ar til þess haun= um

um tildæmda fangelsis forsvaranlega transporteradann.

Num. XIX.

Presturinn Sra Gísle Olafs son declarerar appell frá løgþíngis dóminum af 13da hujus til ædre rettar í saukinne mille hanns og Þorkels Magnús sonar, begierande processen beskrifadann.

Num. XX.

Þann 18da Júlii settiz í løgþíngis-rettinn Hr. Løgmadur S. Sølva son; mætte so Sýsslumadur Hall-dór Jacobs son, og eptersvurde, hvørt nockurt interlocutorium være affagt í haunum vidkomande sauk, hvaruppá Hr. Løgmadurinn svarade, ad her være eingen þaurf á interlocutorio, þar saukin se allareidu utageret, enn Sýsslumadurinn Jacobs son mege nú framfæra, hvad hellst haunum þóknaz til ansvara í þessu mále. Hvaruppá Hr. Sýsslumadur Halldór Jacobs son svarar:

1.) Seu eingen media defendendi í saukinne edur hennar illustration her ennú framkomen, kunne ecke helldur ad ske, þar Sýsslumadur Halldór hafe hiá Sýsslumanne í Húnavatns sýsslu begiert inqvisition, þar sem hanns forsaull tilsëllu, og ecke fenged nema fyrer penínga forud, so sem Sýsslumannsins Magnúsar Gísla sonar egenhændige Brev af 8da Junii 1774. in Originali produceret skal bevísa, uppleféd nr. Lit. F.

2.) Þad þarf og so ad athuga í málinu, ad Sýsslumadur Magnús Ketils son hefur fyrst begert inqvisition um Ennes hvalinn á Broddanese, sídan renonceret þeirre begiering, og begiert adra á Aastædet, so sem hanns egen handar bref skulu bevísa.

3.)

3.) Hvalurinn fannz í sió um havstid 1772. Þann 13da Martii; þarepter hefur Hr. Stift-Amtmadurinn forordnet actorem þann 24. Aprilis; sídan var begierdur þíngdagur þann 2. Június. Hvøriu brefe eg besvarade þann 5ta Maji þarepter, og útgaf þíng-daginn 1773. Bad Sýsslumadur Magnús Ketils son mig ad færa þíng-daginn til havsts, hvad eg giørde, og mer einasta sló feil um einn dag; og þetta er þad einastá sem eg þecke mig sekann í saukinne, seger Sýsslumadur Halldór, og uppástendur, ad hann frýkenniz frá Sýsslumanns Ketils sonar tiltale, og óskar ad ser verde tildæmdur málskostnadur og reparation.

Num. XXI.

Sama dag framlagde Sýsslumadur Halldór Jacobs son løgþíngs-rettar-stefnu under hende og signete Hr. Løgmanns S. Sølva sonar af dato 10. Martii a. c. yfer settedómmaranum Arngríme Jóns syne; hvármed hann er innstefndur ad forsvara sína vitna-tekt med øllu audru þar til heyrande í móte Sýsslumanne Halldóre Jacobs syne, so sem sú stefna vídar medfærer upplesen not. Lit. A. Var so efterspurt, hvørt løgsaguarinn Arngrímur munde vera her á løgþínginu til stadar komenn. Hvad løgþíngismenninner þykiaz ei vita, sem og ecke helldur ad nockur mæte her hanns vegna; hvarfyrer haunum leggz løg-dagur ad svara til þeirrar innstefndu sakar á næstkomande løgþínge 1776. Hvad citauten má haunum avglýsa, og soddan foreleggelse er uppá stefnuna skrifad og hún þarmed citauten til baka leverud.

Num. XXII.

Þann 19. Júlii var af Hr. Løgmanninum Sveine Sølva syne uppsagt epterfylgiande afsigt í måle Sýsslumannanna Magnúsar Ketils sonar og Halldórs Jacobs sonar.

Þad

Þad er af Sysslumanninum Magnúse Ketils syne uppástaded í hanns innlegge í løgþíngis-rettinn framlaugdu, sem og med þíngs act gegnum ad Broddanese þann 11ta Maji 1774. bevísad, ad Sysslumadurinn Halldór Jacobs son hefur eina tíd epter adra forhalad og útsett þá sauk, sem Sysslumadurinn Magnús Ketils son uppá 2ia eckna vegna var af Hr. Stiftbefalingsmanninum autorizeradur til ad útfæra; hvarfyrer Sysslumadurinn Halldór Jacobs son er hermed tildæmdur fyrer rettarins forsómun í saumu sauk ad betala til Justiz-Cassen 4 lód silfurs og til Sysslumannsins Magnúsar Ketils sonar 10 rixdaler í process-umkostnad innan næstkomande veturnátta under adfaur og execution ad løgum.

Num. XXIII.

Sama dag lét Mr. Hans Klingenberg frá Krosse á Akranese lýsa í løgretth 2ur útlendskum hval-skeytum, þad eina med þessum bókstaufum: T. B. R. og þad annad sýniz eiga ad vera S. G. sem funduz í slettbaks-hval þeim, sem næstl. 4. hvujs var róeñ uppá jaurd hanns Elenarhøfda. Spik og reinge á hvalnum voru í hvern hlut nærre 60 vætter, sem hann losar ad giøra reikníng fyrer epter laga fyrermælum, nær rettur eigande kemur.

Num. XXIV.

Þann 24da Júlii voru til stadar í løgþíngis-rettinum Hrr. Hrr. Stiftamtmadur Thodal, Amtmadur Stephánsson, Landfógetarner og þeir Kóngl. Betientere her í lande, sem í ár komner eru til løgþíngesins. Voru so ad forlage Hr. Stiftamtmannsins eptersylgiande bref upplesen.

1.)

Herved giøres almindelig bekiendt, at det Kongl. Danske Landhusholdnings-Sælskab har for Kartofel-Avlingen udi Island lovet og bestæmt følgende Præmier for indeværende Aar 1775.

For den Bonde eller Hialeyemand, som avler den største Mængde, ikke mindre end 10 Tdr. af de bedste og meelrigeste Kartofler, Selskabets største Sølv-Medaille, eller 20 Rdr.

For den der avler den dernæst største Mængde, ikke mindre end 8 Tdr. af samme Godhed, 15 Rdr. For den dernæst, ikke mindre end 5 Tdr, 10 Rdr. For den følgende, ikke mindre end 2 Tdr, 5 Rdr. Præmien æskes inden 1te Decembr. 1776. med troeværdige Attester om Avlens Rigtighed.

Ydermeere har Landhusholdnings-Selskabet til Kartoffel-Avlens Befordring her i Landet besluttet, at udlove for Folk af alle Stænder følgende belønninger, nemlig: Den som i Island selv enten ved virksom anviisning, ved der i Landet avlede Kartoflers Uddeeling til Sæd, eller Kartoflers Frembringelse af Frøe, eller paa nogen anden Maade kraftigst befordrer Kartoffel-Avlingen, skal belønnes med Selskabets større Medaille, eller 20 Rdr. Ligesom de 3de som dernæst fremfor andre udmærker sig, skal enhver af dem nyde Selskabets mindre Sølv-Medaille, eller 10 Rdr.

Denne Præmie udsettes for det første for Fraliggenhedens og Seigladsens Skyld for de 3de Aar 1776-77- og 78, da de, som for ethvert af disse Aar vil vente at nyde de udsatte Præ-

Præmier, maae æſke dem inden ethvert Aars Udgang.

Fornødne og tilforladelige Atteſter maae tydeligen bevidne forbemældte nyttige Handlingers Vished og gode Virkning.

Øxeraae Landsting den 24de Julii 1775.

L. A. Thodal.

2.)

Paa Grund af et det Kongel. Veſtindiſk- Guineiſke Rente- og General-Told-Kammers Skrivelſe til Mig bekiendtgiøres herved, at de ſom vilde mælde ſig til at optage Øde-Jorder og ubeboede Stæder, kunde efter Omſtændighederne vente dertil at vorde opmuntrede med ſaadanne Benaadninger, ſom paſſede til Omſtændighederne.

Øxeraae Landsting den 21de Julii 1775.

L. A. Thodal.

Þarepter lét Hr. Amtmadur Olafur Stephánsſon upplesa þeſſa Bekiendtgiørelſe.

Bekiendtgiøres herved, at de af Syſſelmand Jon Benedixſen ved et Skiøde dat. 2en Septembr. 1761. overdragne Gaarde til forrige Iſlandſke Compagnie, vorde i Følge Rente-Kammerets Foranſtaltning, ſom nu tilhørende Hans Kongel. Majſt. der allernaadigſt har fornøyet Compagniet for Syſſelmandens Reſtantz, ved offentlig Auction bortſolgt til høyſtbydende paa næſtholdende Landsting; ſaa fremt de ey med reede Penge i Forveien indløſes af Syſſelmand Benedixſen, nemlig:

Leifshus

	Dyrhed.	Landqvilde.		Kvilde.
Leifshus	10 hdr.	1 hdr.	40 fisk.	1
Andisestader	10	=	80	1
Bergstader	12	1	20	2
Jodiserstader	16	1	40	2

Ligeleedes og paa samme Vilkaar den af afgl. Provst Hr. Biörn Magnussen den 12te Augusti 1761. til Compagniet bortskiodede Gaard Store-Tunge inden Norder-Syssel og Liuse-vands Tinglav med den dertil horende hialeye Svartárkot, udi Dyrhed 26 hundr. med 1 hund. 100 Fisk. Landskyld og 3 Leye-Kvilder.

Oxeraae Landsting den 24de Julii 1775.

O. Stephensen.

Ennú var fylgiande Extract uppleseд í rettinum.

Extract

af Rente-Kammerets Skrivelse til Os Stiftamtmand og Amtmand hver for sit Amt dat. 24. Maji 1775. som til Sysselmændenes udi de Os allernaadigst anfortroede Amter samt andre vedkommendes Efterretning herved publiceres.

Paa det den fornodne Rigtighed saavel med Angivelserne, som med pro Cento-Skattens Inddrivelse desto bedre kunde opnaaes, haver Kammeret fundet sig foraarsaget paa Kongel. allernaadigst forventende Approbation derom for Fremtiden at foranstalte som folger:

1.)

1.) De aarlige Angivelser fra de verdslige Betiente over deres Indkomsters Belob i det næst foregaaende Aar skulle u-beigerlig være til Stiftamtmanden [Amtmanden] indkomne inden Fardag i næste Foraar, paa det de betimelig kunde tilstilles Landfogeden med Hr. Stift- og Amtmandens Attestation, for derefter at beregne Skatten.

Og den som da forsømmer at indlevere sin Angivelse til rette Tiide, dicterer Hr. Stift- og Amtmanden i Kraft af Forordningen af 14de Maji 1768. den 8de Art. en Mulct fra 1 til 3 Rdr. til Sognets Fattige, som ufortøvet foranstaltes hos den skyldige exseqveret.

De af Geistligheden, som lade sig finde i saadanne Forsømmelser, dicteres ligeleedes saadan Mulct til de Fattige af vedkommende Biskop, hvilken bliver at foranstalte ufortøvet exseqveret ved Stædets Sysselmand paa Biskopens derom giorende Reqvisition.

2.) Pro Cento Skatten for hvert Aar bliver i det seeneste at erlægge inden næste Aars Landsting; og naar det ikke skeer, er Landfogeden beordret, i Overeensstemmelse med Rente-Kammerets Ordre til ham af 11te Martii 1761, betræffende de ordinaire Contributioner, at melde sig hos Hr. Stift- og Amtmanden med Liste paa de Resterende saa vel af verdslig som geistlig Stand i deres Amt, hvilken Hr. Stift- og Amtmanden vilde paategne til Exsecution; hvorefter den saaleedes paategnet tilsendes den Sysselmand, i hvis Syssel den skyldige boer, og om det var en Sysselmand, som der skal exseqveres hos, da til nærmeste Sysselmand eller en anden til denne Forretning

 con-

constituerende duelig Mand, for at giøre Exsecutionen. For saadan Reise nyder den exleqverende for hver 5 Mile 1 Rdr. og Forretningen selv 2 Rdr. og ikke meere, samt 2de Vurderingsmænd, som han skal have med sig, 10 Fiskers Værd daglig, saa længe Reisen og Forretningen varer. Hvorefter da det exseqverende Beløb, naar det er giort i Penge, tilstilles Landfogeden.

3.) Hvad Angivelserne i sig selv angaaer, maae det forblive derved, at Vedkommende i Følge Forordningen af 14de Maji 1768. den 8de Art. aarlig og hver for sig giøre over Beløbet af deres hvert Aar virkelig havende Indkomst skriftlig og saa noye Angivelse, som de, naar forlanges, eedelig kunne bekræfte, hvorpaa ogsaa Angivelserne udtrykkelig clausuleres. Og naar det heele Beløb saaleedes af dem uden Afkortning rigtig er anført, tillades dem at fratrække detslags derpaa hæftende aarlige Udgifter, der ligesaavel som pro Cento-Skatten selv ere at ansee som publiqve Contributioner; dog at saadanne Udgifter med sammes Beløb hver for sig udi Angivelsen Stykkevis specificeres.

Rigtig extraheret testr.
L. A. Thodal. O. Stephensen.

Blev saa produceret samt i Retten oplæst og af den paaskrevet.

1.) Hans Kongel. Majsts Speciel-Jorde-Bog over Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder for indeværende Aar.

2.)

2.) Fortegnelse over den Restantz, som udi nærværende Landfogeds Betienings Tid paa Sysseler, Klostere og Ombuds-Jorder er paadragen til 1774. Aars Udgang.

3.) Register over den Restantz, som fra 1765. til 1774. inclusive er udestaaende af den Kongel. allernaadigst paabudne, men nu ophævede, Extra-Skatt.

Blev saa af Landfogeden efterspurgt, om Hans Kongel. Majst. vare i afvigte Aar 1774. her i Landet tilfaldne nogle forbrudte Boesloder, arveløst Gods eller strandede Skibe. Dertil svarede Sysselmændene og nærværende samtligen Ney; undtagen, at i Bardestrands- og Mule-Sysseler var tilfalden een forbrudt Boeslod i hver, og i Sneefieldsnes Syssel et strandet Skib, som udi Sysselernes Tingsvidner er mentioneret.

Blev saa til Forpagtning opbudet det halve Munketveraae Kloster, som Laugmand Sylvesen frasagde sig sidstleden Aar og nu atter erklærede sig ei kunde holde i Forpagtning for den fulde Afgift, og som høystbydende tilslaget Sysselmand Jón Jacobssen for aarlig Afgift Specie 76 Rdr. 48 Sk. med sædvanligt Udsvar af Landtingskriver-Løn, Præsternes Contingent og 24 Rdr. Croner til Fierdings-Chirurgus, samt Fæste 15 Rdr. Courant; ligesaa Bardestrands og Alstefiords Jorder, som Sysselmand Sivert Sivertsen sidstleden Aar frasagde sig tilslagne Sysselmanden i Isefiords Syssel Jon Arnorsen for aarlig Afgift 16 Rdr. Specie og Landtingskriver-Løn, samt Fæste 5 Rdr. 16 Sk. Courant.

Thyckebay Kloster, som den i indeværende Maaned ved Døden afgangne Thorlak Thordersen Thorlacius frasagde sig sidstleeden Aar og hans efterladte Enke endnu frasiger sig og ansøger at fritages fra dets Behandling, det første skee kan, blev først opbudet for den Aar 1773. af Rente-Kammeret approberede

Afgift, dernæst for den Afgift, som var Aar 1769. og endnu vedvarer; men ingen fremkom, som vilde sligt antage. Endelig blev af Amtmand Stephensen spurt, om nogen da ville antage Klosteret til Administration om 1 Aars Tiid, og aflægge for Indtægten rigtig Regning mod billig Ombuds-løn. Hvortil ingen kunde formaaes.

Advarede Landsfogeden, at tilstundende Aar 1776. bør Hunevands Jorder her udi Laugtings-Retten til et nyt Opbud indstilles; ligeleedes Hr. Amtmand Stephensen, at Kirkebay og Thingøre Klostere komme ogsaa til Opbud Aar 1776. saa fremt vedkommende Klosterholdere ei inden den Tiid have betalt deres paadragne Restancer.

Fylgiande Cautioner voru upplesnar:

1. Caution logsagnaranns Arngríms Jóns sonar med 8 hundr. í Heggstaudum innan Húnavatns sýsslu fyrer árlega afgift af Húnavatns jaurdum, dat. 6. Sept. 1773.
2. Prestsins Síra Arna Thórarins sonar vegna Sýsslumañsins í Múla sýsslu Jóns Arnórs sonar med 20 hundr. í Harastaudum í næstkomande 3 ár fyrer afgift af saumu sýsslu mid- og sudur-paurtum, dat. 17da Júlii 1775.
3. Sýsslumannsins Jóns Jacobs sonar med Litla-Dal 20 hundr. fyrer árlega afgift af ½ Múnkaþverár klaustre, dat. 24. Júlii 1775.
4. Sýsslumannsins Thorsteins Magnús sonar vegna Sýsslumanns Vigfúsa Jons sonar med ½ Hrossatúngu 10 hundr. í hanns 3 fyrstu forpagtníngs ár fyrer afgift af Þíngeyar sýsslu, dat. 1. Júlii 1775.
5. Vice-Logmannsins Jóns Olafs sonar med Galtardalstúngu og Galtardal 50 hundr. fyrer Kóngl. skullda-heimtur til sál.

Sýs-

Sýsslumanns Biarna Halldórs sonar sterb-búss, dat. 25. Júlii 1775.

6. Sýsslumanns Halldórs Jacobs sonar med 30 hundr. í Felle 1.) fyrer ¼ af resterande Þíngeyra klaustrs afgift Anno 1773. 2.) fyrer þad sem haunum tilkemur ad betala af sama klausturs inventario epter vurderings forretningunne, dat. 1740. 3.) fyrer ¼, sem haunum af Þíngeyra klausturs sterbbúss-midler tilkemur ad svara, dat. 24. Júlii 1775.

7.) Klausturhalldaranns Halldórs Vídalíns med 20 hundr- í Márstaudum, fyrer þad sem haunum kynne tilkoma ad svara af þeim í fiárpestinne burtdaudu Þíngeyra klausturs kúgl. dat. 23. Júlii 1774.

Num. XXV.

Sýsslumadur Halldór Jacobsson hefur declarerad appell til ædre rettar frá geingnum løgþíngis dóme þann 19. Júlii 1775.

Epterfylgiande bref og kaupplysingar voru upplesnar í løgþíngis-rettinum vid Øxara Anno 1775.

1. Giafa bref Mr. Thorleifs Claus Brinjólfs sonar epter sinn dag á hálf-lendunne Haga á Bardastraund nefnel. 12 hundr. 60 ál. til løgerfíngia Madame Halldóru Ara dóttur elldre, dat. 27da Februarii 1764.

2. Affals-bref Vice-løgmanns Jóns Olafs sonar á Midhúsum 30 hundr. innan Bardastrandar sýsslu til Þorláks Inge-

 mund

mundar sonar fyrer 240 rdr. specie. Nefndra Midhúsa hálflendu 15 hundr. og 3 kúgl. selur Þorlákur Jngemundar son til Gríms Páls sonar fyrer 120 rdr. specie og 12 rdr. croners andvirde, dat. 26ta April. 1774.

3. Affsals-bref Jóhanns Bergsveins sonar á 6 hundr í Alvidru í Dýrafirde til Jngemundar Narfa sonar fyrer 16 rdr. 4 mk. croner, dat. 16. Septembr. 1772.

4. Affsals-bref Johanns Bergsveins sonar á Kiaransstaudum 12 hundr. til Jngemundar Narfa sonar fyrer 70 rdr. croner, dat. 14. Júnii 1774.

5. Affsals-bref Rádhilldar Einars dóttur á ½ Vatnshorne 10 hundr. til Þorbiarnar Biarna sonar fyrer 60 rdr. specie og 4 rdr. croner fyrer 1 kúgl., dat. 1. Júlii 1775.

6. Brigdar-lýsíng Magnúsar Olafs sonar á jaurdunum Hiardardal og Vífilsmýrum liggiande í Onundarfirde, og tilbýdur sig þær saumu ad innleysa, dat. 12. Júnii 1775.

7. Testamentis-giauf Halldóru Páls dóttur á hálfum Kyrkiuhvamme 20 hundr. innan Húnavatns sýslu til Gudrúnar Páls dóttur. Saumuleidis testamenterar hún dóttur-dóttur sine Gudrúnu Gríms dóttur 3 hundr. í lausafe, dat. 31. Jannarii 1774.

8. Affsals bref Prófastsins Síra Erlends Jóns sonar epter fullmagt Hr. Biskupsins Gísla Magnús sonar á Drablastaudum 60 hundr. med hiáleigunne Grímsgerde ásamt Kambsmýre og fylgiande kúgillde til Mr. Arna Hallgríms sonar fyrer þriú stórhundrud rixdale specie, dat. 29. Júnii 1773.

9.

9. Skipta-bref Biarna Thorláks sonar á hanns fasteign mille barna hanns og legerfíngia, dat. 24. Octobr. 1769.

10. Afsals-bref hiónanna Jóns Jóns sonar og Ingebiargar Gríms dóttur á ½ Haganese 10 hundr. til Illuga Vigfús sonar, fyrer 58 rixdaler specie og 2 mk., dat. 18. Aprilis 1775.

11. Afsals-bref hiónanna Jóns Jóns sonar og Ingebiargar Gríms dóttur á hálfu Haganese 10 hundr. til Gamaliels Þorláks sonar, fyrer 58 rdr. specie og 2 mk., dat. 18. Aprilis 1775.

12. Afsals bref Þorbiarnar Biarna sonar á ytre Grímslæk 5 hundr. til Þorolfs Þorbiorns sonar fyrer 60 rdr. specie, dat. 4. Novembr. 1774.

13. Pant-obligation Sýsslumannsins Jóns Benedix sonar á Grýtubacka 40 hundr., Grýtu 10 hundr., Svada 10 hundr. og Lónsgerde 10 hundr. til þess Íslendska og Finnmarska Handels Compagnies fyrer resterande 22 lester 56½ fisk, dat. 6ta Septembr. 1774.

14. Köngl. confirmation uppá testament Sýsslumannsins Jóns Eggerts sonar og hanns hustrúr Gudrúnar Brinjólfs dóttur, dat. 26. Februarii 1773.

15. Afsals-bref Helga Sigvats sonar á hálfre Kauldukinn 12 hundr. til Christoffer Gudmunds sonar fyrer 65 rdr. specie, dat. 16. Novembr. 1762.

16. Pant-obligation Benedix Biorns sonar á jardarparte í Stóru-Laugum 25 rdr. specie ad dýrleika til Sýsslumannsins Brin-

Brinjólfs Sigurds sonar fyrer láuada 25 rdr. courant, dat. 8da Aprilis 1769.

17. Afsals-bref Gudrúnar Páls dóttur á Biarnastaudum í Selvoge 10 hundr. til Sýsslumanns Brinjólfs Sigurds sonar fyrer Þúfu 10 hundr. innan Rangárvalla sýsslu med 10 rdr. specie millelage, dat. 10da Novembr. 1767.

18. Kóngl. confirmation uppá testament Olufar Jóns dóttur til Prestsins Síra Hiálmars Þorsteins sonar, dat. 24da Decembr. 1773.

19. Afsalsbref Prestsins Síra Hiálmars Þorsteins sonar á 8 hundr. í Innre Sveinseyrarhúsum vid Tálknafiord til Vice-lögmannsins Magnúsar Olafs sonar fyrer 56 rdr. specie, dat. 14da Septembr. 1774.

20. Afsals-bref Prestsins Síra Olafs Gísla sonar á Iörva 20 hundr. til Brands Brands sonar fyrer 160 rdr. specie, dat. 5ta Octobr. 1772.

21. Giafa-bref Jóns Halls sonar elldra á aullu hanns fasta og lausa gótse til Halls Jóns sonar, dat. 27. Maji 1775. Og advaurum Halls Jóns sonar til erfíngia, ad selia ecke hálfa jaurdina Hravn-audrum útífrá, so lenge hann hafe ecke ad lögum fráságt ser þá saumu ad kaupa.

22. Brigdar-lýsíng Herdísar Þorsteins dóttur á jaurdinne Biarnastaudum í Selvoge 10 hundr. og Þúfu 10 hundr. innan Rangárvalla sýsslu, og tilbýdur hún sig þar saumu innan mánadar frá dags dato ad innleysa, dat. 23. Júnii 1775.

23 Affals-bref Sýsslumanns Halldórs Jacobs sonar á Leysíngiastaudum 20 hundr. til Vice-logmannsins Jóns Olafs sonar og hanns hustrú Þorbiargar Biarna dóttur til ad jafna hennar og Madame Astrídar Biarna dóttur fasteignar skipte, dat. 11ta Maji 1775.

24. Affals bref Tomásar Einars sonar á 10 hundr. í Núpum innan Arness sýsslu til Helga Jóns sonar fyrer 80 rdr. specie, dat. 13. Octobr. 1774.

25. Uppsaugn Jorundar Asbiorns sonar á 120 rdr. specie láne til Chirurgum Hallgríms Bachmann til næstkomande logþíngis, og begiæríng, ad peníganner verde þá med áfallande rentu betalader, dat. 20. Júlii 1775.

26. Contract mille Vice-logmanns Jóns Olafs sonar og Klausturhaldarans Haldórs Vídalín, hvarmed þesse yferdregur systur sinne Frú Þorbiorgu Biarna dóttur til eignar og erfda hofud-bólid Vídedalstúngu fyrer 1 hundrad hundrada í fasteign, dat. 27. Maji 1773. Contractina samþycker fyrer sig og sína kærustu Sýsslumadurinn Halldór Jacobs son, under datô 24. Júlii 1775.

27. Uppsaugn Klausturhalldarans Haldórs Vídalín á ádur giordum contracter vid Vicelogmanninn Jón Olafs son og Sýsslumanninn Haldór Jacobs son, og vill hann hafa sinn brodurs rett bæde til brodurlóds af aullum arfe epter hanns sál. forelldra, sem og til hoffudbólsins Viderdalstúngu í alla stade reserveradann, dat. 24. Júlii 1775.

28. Brigdarlýsíng Sýsslumannsins Lýds Gudmunds sonar á þeim 5 hundr. í Flatey, sem Páll Gudmunds son skal hafa

 selt

selt úr ættleggnum, og frambýdur hann so marga penínga, sem fyrer nefnd 5 hundr. hafa betalader vered, dat. 24. Júlii 1775.

Epterfylgiande document var uppleſed og epter begiering her ordrett innfært.

29. Eg underskrifadur gef hermed til vitundar, ad eg' næstlided ár 1774. let í logrettu upplesa mína uppsaugn á þeirre caution, sem eg vegna Hr. Landfógetans Skúla Magnúss sonar sett hafde fyrer 500 rixdl., sem velnefndur Hr. Landfógetinn lánad hafde árid 1768. af Skálhollts dóm-kirkiu peníngum, so ad þær jarder, sem eg í því skyne pantsett hafde, skyldu nú í ár úr þeim pante lausar og lidugar vera, so sem sama document af dato 1774. þann 12ta Júlii, uppleſed fyrer logþíngis-rettinum vid Oxará þann 23. Júlii epter Landþíngskrifarans Sr. Þorleifs Nicolaussonar þaruppá skrifadre atteſtation sub Num. 34. vidara med ser færer. Enn þar eg formerke, ad þesse mín cautionar uppsaugn ecke se med berum ordum í þess árs logþíngis-bók innfærd, helldur einasta documentesins fyrre partur, sem haundlar um pantsetníng mína á Eyrikksstaudum 40 hundr. í stadinn fyrer Alftartúngu fyrer ádur umgetna penínga, sem bevísar, ad uppsaugnin á

cautio

cautionen er ſked under eins; þá declarera eg hermed allar þær jarder, ſem eg ádur í caution ſett hefe fyrer nefnda 500 rdr, frá næſtlidnum Júnii mánude aldeilis lausar og lidugar úr þeim pante, er eg ádur hafde ſett þær, og proteſtera, ad mer kome til nockurs ſkada edur præjudice í þeſſare ſauk, þótt ſú ſama mín uppſaugn hafe ecke í Alþíngis-bókina vered innfærd.

Skilldínganeſe þann 4. Júlii 1775.

Þorbiorn Biarnaſon.

30. Affsals-bref Preſtſins Sira Biarna Jóns ſonar á 15 hundr. í Gudlaugsvík innan Stranda ſýslu fyrer 60 rdr. ſpe., dat. 10 Júlii 1774. Nefnd 15 hundr. uppbiódaz ódals-maunnum til innlausnar innan árs og dags.

31. Obligation Landfógetans Skúla Magnús ſonar ad afbetala árid 1774. þá 100 rdr. courant, ſem hann hef-ur dags dato lánad af Mr. Þorbirne Biarnaſyne, dat. 27. Novembr. 1773.

32. Qvitteríng Jóns Brinjólfs ſonar Thorlacii fyrer af Beinteine Ingemunds ſyne medtekna 48 rdr. til ſpecie til inn-lausnar 16 hundr. í Neſe í Selvoge, og obligation ad levera þá eiganda til baka, ef brigder ei framfara, dat. 21. Octobr. 1769.

33.

33. Caution Jóns Brinjólfs sonar Thorlacii á jaurdinne Minna-Núpe fyrer útlagda peninga til hanns af logrettumañe Beinteine Ingemunds syne, so framt þeirra kaup á nefndre jaurud ecke standa í fullu gillde, dat. 21. Decembr. 1773.

34. Obligation Jóns Brinjólfs sonar Thorlacii ad betala til logrettumanns Beinteins Ingemunds sonar lánada 2 rdr. croner, dat. 20. Decembr. 1773.

Rett útdreged af logþingis Protocollen Anno 1775.

testr.

Th. Nicolaus son.

Epter begiæring fylger þetta alþinges-bokinne.

Advaraz aller þeir, sem ei vilia stofna ser i vanda og peninga-tion, ad þeir ei kaupe ad Vice-logmanninum Jone Olafs syne, Storu Galtardals-Tungu og Litla Galtardal, hvoriar jarder hañ keypt hefur af Steinuñe Benedixdottur a Stad a Reykianese; og underreins gefz ollum til vitundar, ad Hans Kongel. Mayst. hefur med eiñe allranaduguſtu bevilling af 16. Decembr. 1774 befalad ad nefnd Steinun Benedixdotter mege frañveges a-litaz og vera omyndug.